

Perspectiefnota 2021

Inleiding

De perspectiefnota 2021. De laatste perspectiefnota alweer van deze raad. En dat in de herfst van een zeer bijzondere en voor velen onzekere tijd.

Allereerst; dank aan allen die in deze tijd hard gewerkt hebben aan deze nota. Het college vraagt in de perspectiefnota om richting en stelt daarbij een aantal concrete vragen. Onze bijdrage staat dan ook in het teken van twee zaken. We kijken vooruit, naar een nieuwe periode en we kijken terug, want wat is er nu eigenlijk de afgelopen periode gebeurd?

Financiën

En om maar met de laatste te beginnen. Wij verbazen ons al jaren over de manier waarop de gemeente Dalfsen stuurt op haar inhoudelijke programma's en de daaraan gekoppelde financiën. Dat is vanuit onze hoek geen nieuwe kritiek. Als we terugkijken zien we dat we enerzijds al jaren aan het bezuinigen zijn en daarnaast belastingen aan het verhogen zijn zonder dat het ons écht duidelijk wordt waar deze coalitie nou inhoudelijk op aan het versnellen is. Telkens worden ons donkere wolken geschetst en telkens gaat daar dus ook het gesprek over. Vooral de coalitiepartijen versterken ook erg graag dit beeld. Hoe houden we financieel het hoofd boven water in plaats van hoe helpen we onze inwoners het beste is het dagelijkse gesprek. Er is de afgelopen jaren bezuinigd op verenigingen, bibliotheek, welzijnswerk, gemeentelijke dienstverlening en zo verder. Ook recent zagen we weer bezuinigingsvoorstellen (huishoudelijke hulp & logopedie) die wat ons betreft echt overhaast waren en die wij het liefst als eerste terug zouden draaien. Goed beleid maak je op inhoud en de financiën organiseer je daar vervolgens bij. Daarnaast gaat het maar weinig over het verhogen van onze opbrengsten. Wij vonden het dan ook uitermate pijnlijk om te zien dat de gemeente Dalfsen bij de besteding van de Overijsselse Coronamiddelen extreem slecht scoort. (Bron: Rekenkamer Oost-Nederland). Wij hameren al langer op de kansen die wij buiten laten liggen.

gemeente	gemiddeld bedrag per inwoner	totale verleende bedrag
Olst-Wijhe	€ 22,54	€ 411.328
Oldenzaal	€ 8,87	€ 282.275
Deventer	€ 7,66	€ 771.899
Zwolle	€ 7,16	€ 922.293
Raalte	€ 6,52	€ 245.899
Borne	€ 5,61	€ 130.805
Hengelo	€ 5,46	€ 442.877
Dinkelland	€ 5,30	€ 140.164
Ommen	€ 4,97	€ 89.468
Enschede	€ 4,88	€ 779.107
Tubbergen	€ 4,48	€ 95.314
Hof van Twente	€ 4,34	€ 152.009
Hellendoorn	€ 4,09	€ 147.040
Steenwijkerland	€ 3,83	€ 168.920
Wierden	€ 2,90	€ 70.949
Losser	€ 2,80	€ 63.618
Hardenberg	€ 2,79	€ 170.236
Dalfsen	€ 2,62	€ 74.819
Almelo	€ 2,58	€ 188.288
Rijssen-Holten	€ 2,53	€ 96.550
Zwartewaterland	€ 2,33	€ 52.943
Kampen	€ 1,70	€ 92.072
Haaksbergen	€ 1,66	€ 40.360
Staphorst	€ 1,11	€ 18.950
Twenterand	€ 0,39	€ 13.195

Ook als je kijkt naar inhoudelijke voorstellen vanuit de raad missen wij écht ambitie. Verder dan het plaatsen van een extra bankje lijkt het nooit te komen. Terwijl er in Dalfsen zoveel te doen valt. Daarover straks meer. Ik sluit dit blokje af met onze antwoorden op de vragen die gesteld zijn door het college.

Denken wij aan het verhogen van de OZB; het antwoord is nee. Denken wij aan in zijn algemeenheid verder bezuinigen. Het antwoord is nee. Is het erg om een jaarschijf een negatieve begroting te draaien; ons

antwoord is nee. Want laten we wel zijn. Dalfsen staat er goed voor. Langjarig. Met nog meer meevallers in het verschiep en een algemene reserve die meer dan gezond is. Dat betekent dat wij daar ook graag beleid op willen maken. De nieuwe raad heeft ruimte. En zou wat ons betreft die ruimte ook moeten pakken. Daarom willen wij vandaag al een tipje van de sluier oplichten welke richting wij graag zouden kiezen. Want wat ons betreft is het tijd om een aantal zaken versneld op en aan te gaan pakken. En wat ons betreft gebeurt dat na de verkiezingen dan ook met een coalitie die er zin in heeft om Dalfsen deze nare crisisjaren uit te leiden. Te herstellen wat de afgelopen jaren verloren is gegaan. Een coalitie die wat ons betreft een andere samenstelling heeft dan de huidige. Want na meer dan tien jaar deze coalitie zijn volgens ons nieuwe ideeën en invalshoeken belangrijk.

Grip op sociaal domein

Zoals gezegd. Voor ons staan de komende jaren in het teken van herstel en vooruitkijken. Herstellen wat is afgebroken en nieuwe opgaves met volle energie oppakken. Dat er financiële ruimte is, is daarbij een mooi gegeven. Wel blijft onze fractie scherp opletten. Wat ons betreft is bijvoorbeeld het gesprek over de grip op het sociaal domein nog lang niet ten einde. Wij hebben nog steeds niet de verzekering kunnen krijgen dat er niet ook in Dalfsen middelen verdwijnen door bovenmatige winsten bij instellingen. Is er ondertussen inzicht en is dit gedeeld met Follow The Money? **VI** Daarnaast betekent grip op sociaal domein wat ons betreft niet alleen grip op financiën maar ook op kwaliteit. Want krijgen de juiste mensen nu de zorg die zij nodig hebben? Een gesprek dat wat ons betreft voortdurend gevoerd moet blijven worden.

Onze keuzes voor de komende jaren

Wij zien voor de komende jaren een aantal opgaves waar we als Dalfsen extra energie op zouden moeten zetten. Een aantal komen regelmatig terug in deze raad en hebben de aandacht. Daarbij denken wij aan onze woningbouwopgave. De noodzaak om bij elke kern voor betaalbare woningen voor iedereen te zorgen. Wij denken dan aan onze opgave om te verduurzamen. CO2 neutraal worden op zo'n manier dat onze inwoners er beter van worden in plaats van slechter. En zo zijn er tal van onderwerpen die wij zouden kunnen benoemen en waar we best nog wel opmerking bij zouden kunnen plaatsen. Maar voor vandaag willen wij er drie uitlichten waar het naar ons gevoel iets te weinig over gaat in deze raad. Het gaat ons dan met name om het bestrijden van armoede, het investeren in de ruimtelijk kwaliteit van onze gemeente en het aanjagen van het culturele leven. Ik zoom daarom op deze drie zaken nader in;

Armoedebestrijding

Eén van de onderwerpen die wat ons betreft aandacht behoeft is de zorg voor mensen met een (te) kleine portemonnee. Armoede is een hardnekkig probleem dat aandacht vraagt van ons als gemeente. Armoede en (een gebrek aan) welzijn gaan vaak hand in hand. Daarom willen wij investeren in twee zaken. Ons welzijnswerk moet en kan pro-actiever. Wij willen onze gemeentelijke welzijnsorganisatie dan ook meer middelen geven om het

werk achter de voordeur te intensiveren. SAAM heeft hier goede ideeën over. Laten we hiermee aan de slag gaan. Daarnaast willen wij met de Stichting Dalfsen werkt de komende jaren meer inzetten op het naar werk helpen van mensen zonder werk. Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt maar ook nieuwe groepen van bewoners zoals nieuwe Nederlanders die hulp kunnen gebruiken bij de eerste start in onze samenleving. Wij zien daarbij ook kansen door koppelingen te leggen met andere domeinen. Het is onze ambitie om op dit vlak sterker uit de coronacrisis te komen.

Ruimtelijke kwaliteit en biodiversiteit

Het gaat in de gemeentelijke politiek de laatste jaren vaak over verduurzaming. En vaak gaat het dan om energie. Maar verduurzaming is een onderwerp dat breder in elkaar steekt. Biodiversiteit is een onderwerp dat wat ons betreft vaker aan de orde mag komen. Door onze openbare ruimte maximaal in te richten en te beheren vergezeld van duidelijke doelstellingen op het gebied van biodiversiteit creëren we aantrekkelijk plekken waar de natuur goed kan gedijen. Het gaat ons dan om het herstellen van die plekken in de bebouwde kom waar bewoners in plaats van gras andere beplanting willen of om meer plekken te creëren zoals de prachtige Wadi's op de Gernermarke. Het gaat ons ook om andere belangrijke plekken in onze openbare ruimte zoals pleinen en winkelgebieden.

In het buitengebied willen we nu echt de stap zetten naar meer ecologisch bermbeheer. Dit is een verhaal van de lange adem en wat ons betreft beginnen we met het beter in kaart krijgen van de potenties en het uitbreiden van het aantal bermen waar een beheer gevoerd wordt van maaien en afvoeren. Hier liggen grote kansen om de natuur te versterken en op termijn de kosten te verlagen.

Cultuur

Het laatste onderwerp dat wij graag willen belichten is cultuur. De afgelopen jaren waren pittige jaren voor de culturele sector. Alles wat het leven net dat extra beetje jeug gaf ging niet door. En dat hebben we allemaal gevoeld. Nu de samenleving langzaam weer een beetje vooruit kan kijken vinden wij het belangrijk dat ideeën van inwoners die op er gericht zijn om naast sterker uit deze crisis, ook prettiger uit de crisis te komen de ruimte krijgen. De culturele sector speelt wat ons betreft een belangrijke rol bij onze leefbaarheid. In deze sector is veel gebeurd. De afgelopen jaren zijn er mooie ontwikkelingen geweest zoals de opening van Theater de Stoomfabriek maar hebben we toch ook vaak in deze raad moeten toezien hoe de culturele infrastructuur langzaam verbrokkelde. De kunstcommissie verdween. De financiële bijdrage aan Kunstwegen werd stop gezet. De langjarige financiële situatie van het eerder genoemde Theater is penibel. De laatste activiteit rondom de Schat van Dalfsen dateert van 2016. Wij willen investeren in onze culturele infrastructuur. Investeren in inwoners met creatieve ideeën. Niet alleen door geld ter beschikking te stellen maar ook door mensen met goede ideeën actief te ondersteunen en samen te brengen. Dat kunnen we als gemeente niet alleen en daarom komt er wat ons betreft weer een actieve commissie van makers en instellingen in onze gemeente die zich gesteund

door de gemeente in kunnen zetten voor een kunstig klimaat in Dalfsen. Cultuur is een van de bouwstenen van ontwikkelingen op economisch, sociaal en politiek niveau. Een bouwsteen die wat ons betreft onderhoud vergt.

Integrale visie op de toekomst

Dan nog iets over de wijze van begroten die uiteindelijk samenhangt met de wijze van besturen. Wij hebben het gevoel veel van ontwikkeling naar ontwikkeling, en van incident naar incident te bewegen. Maar programma's hebben raakvlakken en invloed op elkaar. Zo raakt onze woningbouw onze verkeersveiligheid en onze mogelijkheden m.b.t. het openbaar vervoer. Al jaren vragen wij om zaken als integrale verkeersvisies per kern of om een vooruitstrevender visie op openbaar vervoer. Het komt maar niet.

Mede hierdoor zijn we er opnieuw van doordrongen geraakt dat in de coalitie heel weinig ruimte wordt gelaten voor inbreng vanuit oppositie en ideeën van buitenaf. De macht van het getal regeert en dat is uitermate teleurstellend. Daarom in deze bijdrage weinig vragen voor het college. Of pogingen om geldstromen om te buigen. Die zijn de afgelopen jaren bij voorbaat kansloos gebleken. Wij hebben onze bijdrage in deze perspectiefnota vooral benut om te laten zien waar wij voor staan en om onze inwoners een beeld te schetsen van andere prioriteiten die leven in onze gemeenteraad.

Dank u wel voorzitter.

Leander Broere
José Eilert